

Clankar vprašuje: kaj pripravlja daljna bodočnost. Gentilejevi reformi? Ali bo Italija, ko se reši iz sedanje krize, ki je morda najobsežnejša žaloigra nje povojne dobe, res liberalna, kakor jo želimo? Če bo, obdrži iz šolske reforme tisto, kar bo odgovarjalo nje obnovljenemu liberalizmu, in odpravi vse, kar mu nasprotuje. Če pa ne bo temu tako, ostane od Gentilejeve reforme le tisto, kar se da voditi od vlad-

Mussolini napoveduje volitve

Stališče opozicije

RIM, 7. Novi pravosudni minister on. Rocco je razposlal sodnijskim oblastim naslednjo okrožnico: Danes prevzamem posle pravosodnega ministra. Moj prvi pozdrav naj gre italijanskemu sodstvu, ki ga poznam in občudujem radi njegove visoke modrosti in tihega ter trdega dela, ki ga dnevno vrši. Zagotavljam mu, da bom vtrajno branil njegove interese, ki so interesi pravice in domovine. Alfredo Rocco.

Sporazum med dr. Ravnibariem in SLS

Jugoslovenski odgovor glede albanskih dogodkov pri Društva narodov

Otvoritev finančne konference v Parizu

PARIZ, 7. Danes ob 15. se odprla na Quai d'Orsayju konferenca finančnih ministrov zavezniških držav pod predsed

stvom ministra Clementela. Program prve seje je določiti dnevni red konference. Izvedenci so pripravili mnogo materiala od vseh vprašanih, ki se bodo tu razpravljali. Vprašanih povsem tehničnega in ne političnega značaja. Pričakuje se, da bo dobra volja pomagala doseči za vse sprejemljiv dogovor, vendar pa to ne pomeni še, da bi zastopniki posameznih držav bili edini v naziranjih o raznih problemih. So predvsem vprašanja, kakor prednosti Belgije, ameriške zahteve, zasedbeni stroški itd., ki bodo gotovo izzvala burne razprave. Vsekakor bo proučevanje finančnega pravnika operacij v Porurju, posebno z oziranjem na francosko upravo rudnikov in industriji, trajalo zelo dolgo. Največje važnosti pa bo — akoravno se ne nahaja na dnevnem redu — vprašanje medzaveznikiških dolgov.

Minister Clementel je izjavil, da bo govoril o tem vprašanju. Churchill pa se ne bo izreči o nalogi, ki jo ima izvršiti na tej konferenci v smislu navodil angleške vlade. Zastopstvo Italije je pripravljeno v vseh ozirih na razpravo o tej zadevi. Seveda bo šlo na konferenci le za splošne vidike, ker zahteva vprašanje zaveznikskih dolgov dolgotrajna proučevanja s strani prizadetih državnih zakladnic.

Z ozirom na sedanjko konferenco se more orisati položaj Italije tako-le: Italija je kakor tudi ostale zavezniske države — vezana s predhodnimi diplomatskimi dogovori in hoče seveda tudi izvršiti sprejete obveze; ker se bo pa na konferenci sklepalo o podrobnostih in o ureditvi še neresenih točk, bo italijanska delegacija morala skrbno varovati interese države.

Angleški finančni minister v Parizu
PARIZ, 7. Angleški finančni minister Winston Churchill je danes zvečer prispel semkaj iz Londona. Na kolodvoru ga je sprejel finančni minister Clementel.

Potek francosko-nemških trgovskih negotij

Tozadevno piše list «Matin»: Ujedinjeni francoski politiki menijo, in to popolnoma upravičeno, da skušajo nemški delegati pridobiti na času in tako izvršiti pritisk na francosko vladro pri trgovskih pogajanjih. Reynanev je izročil Trendelenburg pred odborom tri dokumente, ki se nanašajo na prehodni režim, ki se bo moral vzpostaviti z dnevom, ko zapadejo privilegiji, ki so vključeni v versailleske pogodbe, in bo moral trajati do eventualnega podpisa trgovske pogodbe med Francijo in Rusijo. Drugi dokument določa pristojbine, ki bi bile merodajne za Francijo pri izvozu njenih kovinskih izdelkov. Tretji dokument pa vsebuje seznam blaga, za katerega zahteva Francija znižanje splošnih nemških pristojbin ter pozivlja nemško vladro, da stavi tozadevne predloge. Kdo bo odgovoril Trendelenburg na to? Stavilo bo brezdvomno proti predloge. Na vsak način bo francoska vladra jako pazila, da se ne izvršijo v veljavi se nahajajoče pogodbe.

Ameriško stališče o zavezniških dolgovih in razorožitveni konferenci

PARIZ, 7. Listi dobivajo iz Washingtona. Predsednik Coolidge zastopa stališče, da je problem dolgov in sklikanje nove razorožitvene konference predstavlja dva povsem različni vprašanji. Zedinjene države vztrajajo pri svojem dosedanjem stališču, da se ne bodo vrstile take konference pod okriljem Društva narodov.

Razgovor med Herriotom in De Stefanijer

PARIZ, 7. Danes ob 12.30 je italijanski finančni minister on. De Stefani obiskal ministrskega predsednika Herriota, s katerim se je razgovarjal delj časa. Ob 18.30 se bo sestal z angleškim finančnim ministrom Winstonom Churchillom.

Rusko-japonska zveza

LONDON, 7. List «Daily Mail» dobi-
da se sovjeti pogajajo z japonsko vlado
svrhu sklenitve rusko-japonske zveze.
tej zvezi bi pristopila tudi Kitajska. Že
dolgo se govori v mednarodnih krogih
piše «Daily Mail», da je ta zveza naper-
jena proti Ameriki odnosno proti angleško-
amerikskemu bloku.

Tretji mednarodni kongres občin

BAZEL, 7. Po prizadevanju društva «Unions Internationale des Villes» so sestali v Bazelu zastopniki občinskih zvez različnih evropskih držav, da razpravljajo o novem statutu mednarodne zveze občin te pripravijo vse potrebno za tretji mednarodni kongres občin v l. 1925. Na dnevnem redu tega kongresa, ki se bo vršil v Parizu, je poleg vprašanja občinske finančne politike in stanovanjskega vprašanja tudi tema o upravnih odnosjih med državo in občinami.

Avstralske oblasti zabranile izkrcaње

30 izseljencem-nemaničem
FREEMANTLE, 7. (Avstralija.) Semka je prispel parnik Ceplee z osemsto izseljenci iz južne Evrope. Avstralske oblasti so zabranile izkrcanje tridesetim izseljencem, ker niso imeli v žepu niti deset šterlingov.

Nemoralni roman na Grškem

**Prevajalec obsojen na en mesec zapora
in tri milijone kron**

BUDIMPESTA, 7. Pisatelj Zoltan Bartos je prevedel roman znanega francoskega pisatelja Victora Margueritte-a »Les Compagnons«. Radi tega prevoda je bil obsojen na en mesec zavora in tri milijone kron. Sodišče ga je tožilo radi smešnega javne morale, ker zastopa roman misljenje svobodne ljubezni ter nastopa proti zakonu in se bavi z nemoralnimi rečmi. Obenem so oblasti odredile, da se vsi izvodji prevoda tega romana zaplenijo in uničijo. Branitelj prevajalca je vložil ničnostno pritožbo proti obsojdi.

Iz Londona v Berlin v 4 urah in 20 minutah
BERLIN, 7. Polet iz Londona preko Amsterdama in Hannoverja v Berlin se je izvršil s letalom angleške družbe "Imperial airway" v 4 urah in 20 minutah. Letalo je preletelo zračno črto Hannover-Berlin, ki meri 260 km, v 58 minutah. Pri pomniti je treba, da traja vožnja iz Londona v Berlin po železnici skoraj celih 24 ur.

Dvojen družinski samomor na Dunaju radi čustvenih stisk

DUNAJ, 7. Neugodni gmotne razmere so gnale včeraj v smrt dva dunajska zakonca: ta žalostna kronika družinskih tragedij noče se končati. Josip Gaspari, tridesetletni trgovec, se je umoril sile noči, medtem ko se njegova žena se bori s smrtjo, v mali hišici v dunajskem predmestju, kjer sta zakonca živila sama. So sedeli so prihiteli na lice mesta, ko so slišali strele, tri naski oba težko ranjena na seneh: Gaspari je izdihnil na pragu bolnišnice, njegova žena se nahaja v smrtni nevarnosti. Ždi se, da se je trgovec usmrti potem ko je ustrelil enkrat proti ženski. Oba zakonca sta živila dolgo časa zelo udobno življenje, dokler se niso pred kratkim njihovi gmotne razmere zelo poslabšale, tako da je Gaspari pričakoval, da se mu bo vsakak zaručilo pohištvo.

Ogrska vlada proti igralnicam

DUNAJ, 7. V Budimpešti se vodi ostr
polemika glede odprtega igralnic na donav
skih otočkih. Vlada se je izrekla odločn
proti vsaki koncesiji za nove igralnice i
namerava še zapreti vse klube za hazard
ne igre.

Lužiški Srbi in Nemčija — Italija in mi

L

Začnimo najprej z nekimi zanimivimi citati, ki so dali povod pričujočemu članku. »Sele s koncem evropske vojne so nekateri politični krogi na zapadu doznali, da narodno vprašanje Lužiških Srbov, ki bi ga bilo treba rešiti v dogovorih versailleskega mira. Seveda se mora zdeti čudno, da se to vprašanje ni rešilo, kakor je bilo pričakovati, kljub prisotnosti v Parizu lužiško-srbske delegacije in pomoči, ki je dobila v čehoslovaskih političnih krogih. Kako je vendar mogoče, da Francozi, ki vztrajno in s posebno vnemo iščejo galske in keltskih izvorov v porenskem ljudstvu, ter vidijo zraven nemške narodnosti še posebno avstrijsko, niso izrabili vprašanja Lužiških Srbov v svojo korist?

To je mogoče razumeti le na en način: s popolnim nerazumevanjem vsega, kar pomenijo Lužiki Srbi v etniškem, jezikovnem in kulturnem pogledu. Tako je bilo pozabljeno in zapuščeno dvestoletno desetstetoglavo slovansko ljudstvo, ne da bi se mu zagotovile niti tiste pravice, ki jih po mirovnih pogodbah uživajo vsaj na papirju mnoge narodne manjšine.

"Z nenadnim izbruhom vojne je postal nemška reakcija proti temu malemu slovenskemu ljudstvu še silnejša: v slučaju krmajše zmage bi bili Lužiški Srbi v najkrajšem času popolnoma potujoči. V razumniki lužisko-srbskega prebivalstva oni del, ki je pomenil za vladno nevarnost, so bili pregnani in moške v letih vojaške obveznosti odposlani v strelske jarko najopasnejša mesta. Medtem je nemško uradništvo, stanujoče v Lužitski Srbiji, pomočjo male skupine odpadnikov podvojilo svoje raznarodovalno delo. Mnogi slovenski listi, kakor "Serbske Novine" iz Budysina, so bile izpostavljene najtežjim preganjanjem."

»Vsled nesrečnega izida pariškega izleta lužisko-srbske delegacije, se je »ponemčjevanje« vuvoti ojačilo; toda mreža političnih, kulturnih in telovadnih društev lužisko-srbskih (danes je ustanovljen cel lužisko-srbski »Sokol«) je že tako močna in trdna, da se bo lahko upirala navalom germanizma, posebno če bo prejemala kulturno pomoč (kar se v resnici tudi vrši srodnih Slovanov).

„Zahteva upravne združitve obeh delov (južnega in severnega), ki tvorita Lužiško-Srbijo je več kot upravičena; tako je tudi svet boj za ohranitev pravic lužiško-srbskega jezika v šoli, cerkvi in v vsem javnem uradovanju“.

«Lužiški Srbi morajo skrbno spoštovati postavbo in suvereniteto Nemške republike, ki so ji dodeljeni; tako jih ne bo mogoče dolžiti rovarjenja s tujcem in na tej trdnji podlagi se morajo tudi čvrsto boriti za uspravno združitve, za svete pravice lastne, nege jezika in svoje kulture, za ostanke stare civilizacije, ki ne more in ne sme zamreti».

«Vprašanje spoštovanja narodnih manjšin je gotovo zelo težavno in zapleteno (!) Vojna, ki naj bi bila rešila vse te probleme in ustvarila novo razdobje svobode, je sovraštvo med narodi le še bolj podžigala. Ni dvoma, da je stališče narodnih manjšin po vojni še slabše, kakor je bilo pred njo. In doslej ni še žarka upanja, da bi se zapletena (!) zadeva narodnih manjšin (te večne nevarnosti novih vojn) začela pletljajev) v resnici rešila. To bi se moglo zgoditi le takrat, kadar se bo sovraštvo med narodi nekoliko poleglo in bo stopilo na njegovo mesto trezno, bolj človeško in praktično presojanje evropskih prilik. V kolikor zadeva Nemčijo, stori ona gotovo prav, če zagotovi Slovanom, živeč na njenem ozemlju, take življenjske pogoje

